

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
SLOVENSKA VOJSKA
Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje

Šola za podčastnike

1. VISOKI TEČAJ ZA PODČASTNIKE

Zaključna naloga:

**VLOGA ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV IN PODČASTNIKOV PRI KREPITVI
SLOVENSKE VOJSKE V CIVILNEM OKOLJU**

Avtor: višji štabni vodnik Andrej Jurjevič

Mentor: dr. Jelena Juvan

Postojna, april 2011

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici dr. Jeleni Juvan za vso izkazano pomoč in usmerjanje pri izdelavi zaključne naloge in polkovniku dr. Bojanu Potočniku predsedniku ZSČ, generalnemu sekretarju ZSČ stotniku Janku Ljubiču in polkovniku Mihi Butari za vso izkazano pomoč.

POVZETEK

Zveza slovenskih častnikov in podčastnikov (v nadaljevanju ZSČ) je nastala v prvih letih samostojnosti Republike Slovenije in se je v vsej svoji zgodovini delovanja spreminjala tako kot se je tudi naša družba in mednarodno okolje. Na temeljih demokratične družbe se je morala na novo organizirati in vzpostaviti nove odnose, tako znotraj članstva kot tudi v slovenski civilni družbi.

Zveza je danes prepoznavna ne samo v slovenski družbi ampak je tesno vpeta tudi v mednarodno okolje kjer se predstavlja kot pomemben del slovenske civilne družbe, ki daje vso podporo legitimnosti in krepitvi ter razumevanju Slovenske vojske. Zaključna naloga predstavi vlogo ZSČ pri krepitvi Slovenske vojske ter preuči povezave in odnose, ki so pomembni za slovenski obrambni sistem. Temeljno vprašanje naloge je predvsem ali vpetost ZSČ v družbeno okolje, njen način in oblike delovanja pomagajo pri krepitvi vloge in prisotnosti SV v civilnem okolju. To sodelovanje je zelo pomembno za nadaljnji razvoj in krepitev SV ter pravilno razumevanje s strani družbenega okolja še posebej v sedanjem času krize. Ključni izziv v prihodnje za ZSČ bo poleg njenega notranjega preoblikovanja, da se z vsemi svojimi potenciali aktivno vključi v izgradnjo in oblikovanje ustreznega koncepta vojaške strateške rezerve s tem pa tudi obrambno varnostnega sistema v Republiki Sloveniji.

Ključne besede:

Zveza slovenskih častnikov, Slovenska vojska, častnik, podčastnik, koordinacija domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije, vojaška strateška rezerva, NATO.

ABSTRACT

Slovenian Officers and Non-commissioned officers Union (SONCOU) was established in the first years of independency of Republic Slovenia and it has been changed and modified through its history just as our society and international environment has changed during the times. Based on pillars of democratic society SONCOU had to reorganize and re-establish itself, to establish new relations inside the union and also relations to Slovenian civilian society as well.

The union nowadays is recognisable not just in the Slovenian society; it is also actively involved in the international environment where the union presents itself as a significant part of Slovenian civilian society, which gives the support to reinforcement and comprehension of Slovenian Armed Forces (SAF).

Final paper presents cooperation between SONCOU and Slovenian Armed Forces in reinforcing the role of SAF in civilian environment and investigates links and relations important for Slovenian defence system. Basic presumption of the paper lies in a fact whether the existence of SONCOU, its methods and activities help in reinforcing the role of SAF in the civilian environment. This cooperation is very important for further development and invigoration of SAF and for correct comprehension of social environment particularly now, in the time of global crisis. In the future the critical challenge for SONCOU will be reorganization. Reorganization will effectively involve SONCOU in restructuring and development of the concept for military strategic reserve and military defence system in Republic of Slovenia.

Key words:

Slovenian Officers and Non-commissioned officers Union (SONCOU), Slovenian Armed Forces (SAF), Officer, Non-commissioned officer, Coordination of Patriotic and Veteran Organisations of Slovenia, Strategic military reserve, NATO.

KAZALO

POVZETEK	3
ABSTRACT	4
1 UVOD	6
2 METODOLOŠKI OKVIR	7
2.1 Hipoteza	7
2.2 Namen in cilj raziskave	7
2.3 Uporabljene metode raziskovanja.....	7
2.4 Struktura naloge	8
3 SPLOŠNI OPIS ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV IN PODČASTNIKOV.....	9
3.1 Normativne podlage za delovanje zveze slovenskih častnikov	10
3.2 Organizacija Zveze slovenskih častnikov.....	11
3.3 Delovanje Zveze slovenskih častnikov na državni ravni.....	13
3.4 Delovanje Zveze slovenskih častnikov na lokalni ravni.....	14
4 POMEN SODELOVANJA ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV IN PODČASTNIKOV ZA SLOVENSKO VOJSKO.....	16
5 MEDNARODNO SODELOVANJE ZVEZE ČASTNIKOV IN PODČASTNIKOV SLOVENIJE.....	22
5.1 EUROMIL (evropska organizacija vojaških združenj)	22
5.2 CIOR (konfederacija nacionalnih združenj rezervnih častnikov držav članic NATO) in CIOMR (konfederacija nacionalnih združenj rezervnih častnikov sanitete držav članic NATO).....	23
5.3 GAMINGŠKA INICIATIVA - srednjeevropska organizacija častniških združenj.....	23
5.4 IFMS (mednarodna federacija vojakov gornikov).....	24
5.5 AESOR (evropsko podčastniško združenje).....	24
6 NADALJNI RAZVOJ IN DELOVANJE ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV	26
6.1 Vloga ZSČ pri krepitvi obrambnih priprav - vzpostavitev vojaške strateške rezerve	27
7 ZAKLJUČEK IN VERIFIKACIJA HIPOTEZ.....	29
8 VIRI.....	31
SEZNAM SLIK IN TABEL	32
SEZNAM KRATIC	33
IZJAVA O AVTORSTVU ZAKLJUČNE NALOGE	34

1 UVOD

Slovenska vojska ima v javnomnenjskih raziskavah zelo velik ugled, kar tudi potrjujejo podatki javnomnenjske raziskave Politbarometer iz marca 2011, ki kažejo, da Slovenski vojski (SV) zaupa 40% anketirancev (Politbarometer, 03/2011). Njeno delovanje in poslanstvo ocenjuje civilna družba, kot državotvorno in potrebno v prostoru kjer živimo. Vendar tam kjer so simpatizerji so tudi nasprotniki. Zelo nepravilno, kratkovidno in nevarno je stališče posameznikov, ki postavljajo SV na rob družbeno potrebnih institucij. To se še posebej odraža v času kriznih razmer, ko sta običajno prav mir in varnost tisti vrednoti, ki sta najbolj prizadeti. Prav v času velike gospodarske krize in v času drastičnega krčenja finančnih sredstev se SV poskuša prikazati kot velikega in nepotrebnega porabnika davkoplačevalskega denarja. Še posebej se poizkuša na populistični način problematizirati organiziranost, delovanje in opremljanje SV ter njeno sodelovanje v mednarodnih operacijah in misijah (MOM). Zato je nujno, da je SV prisotna v delovnem in življenjskem okolju pri tem pa odprta do družbe in prisotna v javnosti.

Legitimnost SV se še posebej odraža v sodelovanju s civilno družbo, pri tem pa je vloga Zveza Slovenskih častnikov zelo pomembna. ZSČ je nevladna, vojaško strokovna, stanovska in interesna organizacija častnikov in podčastnikov, ki deluje enovito na območju Republike Slovenije. To sodelovanje in odnosi v nadaljnjem razvoju civilno vojaških odnosov postajajo vedno bolj pomembni, tako za SV, kot za ZSČ. Pri tem pa se nam zastavlja vprašanje ali vpetost ZSČ v družbeno okolje pomaga pri zagotavljanju legitimnosti, organiziranosti in delovanju SV v novonastalem družbenem okolju in spremenjenih varnostnih razmerah.

Z dobrim in vsestranskim sodelovanjem ZSČ in SV se v civilno okolje prenaša potrebno razumevanje in vsestranska podpora SV tako na lokalnem kot tudi državnem nivoju. Zelo pomembna vloga ZSČ je tudi na mednarodnem področju kjer s svojim delovanjem pomembno vpliva pri krepitvi ugleda in poudarja vlogo SV znotraj zavezništva.

2 METODOLOŠKI OKVIR

2.1 HIPOTEZA

V zaključni nalogi bom skušal potrditi naslednji hipotezi:

H1: ZSČ je s svojim delom močno vpeta v civilno družbeno okolje, ki s svojimi člani, zaseda pomembne funkcije v slovenski družbi s tem pa bistveno pripomore k boljšemu razumevanju poslanstva Slovenske vojske.

H2: Delovanje in nadaljnji razvoj postavlja ZSČ pred nove izzive in pričakovanja slovenske družbe še posebej pri vzpostavitvi koncepta vojaške strateške rezerve.

2.2 NAMEN IN CILJ RAZISKAVE

V zaključni nalogi želim predstaviti ZSČ in poudariti njeno vlogo pri krepitevi legitimnosti SV. Ob razumevanju teorije legitimnosti, želim predstaviti v kolikšni meri legitimnost SV pomaga uresničevati ZSČ. Prav sposobnost razumevanja slovenskega družbenega prostora z vsemi njegovimi specifičnostmi kot tudi izzivi spremenjenih globalnih razmer v svetu nam kažejo za potrebo po stalnem poudarjanju legitimnosti SV.

Cilj in namen zaključne naloge je opisati, analizirati, in preučiti delovanje ZSČ. Pri tem pa želim preveriti vlogo in pomen ZSČ pri zagotavljanju legitimnosti SV v slovenskem prostoru. Delovanje in vpetost ZSČ v domače in mednarodno okolje je bistvenega pomena pri razumevanju SV, njenega delovanja in poslanstva ter njene vloge v civilno družbenem okolju.

2.3 UPORABLJENE METODE RAZISKOVANJA

Pri izdelavi zaključne naloge sem uporabil naslednje metode:

V zaključni nalogi sem z metodo analize primarnih virov iz obravnavanega področja proučil normativno podlago za delovanje ZSČ. Pri svojem delu sem se omejil na delovanje, organiziranost, poslanstvo ter naloge ZSČ.

Uporabil sem metodo analize sekundarnih virov, ki predstavljajo in opredeljujejo temeljna spoznanja s proučevanega področja.

S pomočjo metode opazovanja z lastno udeležbo in metode intervjuja sem prišel do ugotovitev, ki sem jih zabeležil v zaključni nalogi.

Pri izdelavi zaključne naloge obstajajo določene omejitve v tem, da niso na razpolago zadostni pisani viri, s katerimi bi lahko še bolj podkrepil vlogo in pomen ZSČ za delovanje SV. Zato je zaključna naloga podkrepljena tudi z mojimi lastnimi spoznanji in osemnajstletnimi izkušnjami dela v zvezi. V nalogi sem se skliceval predvsem na spletne vire, ter na intervjuje z vidnimi člani ZSČ (predsednik ZSČ polkovnik dr. Bojan Potočnik, predsednik ZSČ v času 1993-2010 polkovnik Miha Butara, generalni sekretar ZSČ stotnik Janko Ljubič, in moje osebne izkušnje kot poveljnika protokolarne enote ZSČ višji štabni vodnik Andrej Jurjevič).

2.4 STRUKTURA NALOGE

Vsebino zaključne naloge sem razdelil in oblikoval v sedem poglavij.

Uvodne misli so podane v prvem poglavju. V drugem poglavju sem opredelil namen in cilje proučevanja naloge, metodološki pristop in strukturo naloge ter predstavil temeljne pojme, ki so pomembni za razumevanje tematike. V nadaljevanju sledi splošni opis Zveze slovenskih častnikov in podčastnikov, njena organiziranost in delovanje doma in vpetost v mednarodno okolje z vsemi pravnimi podlagami. Cilj naloge je predstaviti ZSČ kot prostovoljno vojaško strokovno interesno organizacijo, ki deluje v interesu SV in obrambnega sistema Republike Slovenije. Pri tem sem opisal tudi izzive, ki čakajo ZSČ v prihodnje, še posebej njeno vlogo pri vzpostavitvi vojaške strateške rezerve.

V zadnjem delu sledi povzetek glavnih ugotovitev in verifikacija hipotez.

3 SPLOŠNI OPIS ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV IN PODČASTNIKOV

Zveza slovenskih častnikov je prostovoljna, samostojna, vojaško strokovna interesna in stanovska organizacija. Predstavlja zvezo območnih in občinskih združenj, ki se združujejo na prostovoljni osnovi in oblikujejo enovito zvezo na ravni Republike Slovenije (Statut ZSČ)

V njeni sestavi so še tri združenja, ki delujeta predvsem na interesnem področju. To sta Združenje vojaških gornikov Slovenije (ZVGS), Društvo podmorničar in Društvo vojaških letalcev in ljubiteljev vojaškega letalstva Slovenije

Primarne aktivnosti zajemajo:

- krepitev ugleda častnikov in podčastnikov SV v družbi,
- vojaško strokovno delo,
- organiziranje strokovnih posvetov in seminarjev,
- sodelovanje s Slovensko vojsko,
- športno rekreativne dejavnosti,
- mednarodno sodelovanje,
- kulturno in družabno življenje,
- statusna in socialna vprašanja,
- zaščita zdravja in dobrega počutja
- promocija vojaškega poklica s poudarkom na pogodbenimi pripadniki rezervne sestave (PPRS) in prostovoljnim služenjem vojaškega roka (PSVR).

Člani združenja so podčastnice, častnice, podčastniki in častniki, pripadniki stalne sestave SV, njene vojne oziroma rezervne sestave in tisti upokojeni ter drugi podčastniki in častniki, ki so brez vojaške razporeditve (ZSČ).

ZSČ je pomembna organizacija za vojaško-strokovno povezovanje posameznikov, ki skrbijo tudi za ohranjanje vojaške tradicije slovenskega naroda.

Glavne naloge častnikov in podčastnikov povezanih v ZSČ so (Statut ZSČ, 2002):

- ohranjanje vojaško strokovnega znanja ter usposabljanja članov,
- razširjanje domoljubne zavesti,
- širjenje vedenja o Slovenski vojski in vojaškem poklicu,

- promocija novega obrambnega koncepta kolektivne obrambe, ki je nadomestil koncept samozadostne nacionalne obrambe,
- pomoč pri novačenju v SV in navduševanje mladih za prostovoljno služenje vojaškega roka in pogodbeno rezervo.

Člani občinskih in območnih združenj ZSČ so aktivno vključeni v zagotavljanju podpore pri vključevanju državljanov v pogodbeno rezervo in prostovoljno služenje vojaškega roka. Pomembno vlogo zlasti na kadrovskega področju pa bo imela ZSČ pri gradnji in krepitevi strateške rezerve, t.i. tretjega kroga. Pri tem bo v prihodnje potrebno intenzivnejše vojaško strokovno samoizobraževanje in usposabljanje z lastnimi resursi in v tesni povezavi s SV (Statut ZSČ, 2002).

3.1 NORMATIVNE PODLAGE ZA DELOVANJE ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV

Normativno podlago za delovanje ZSČ je mogoče najti v naslednjih dokumentih:

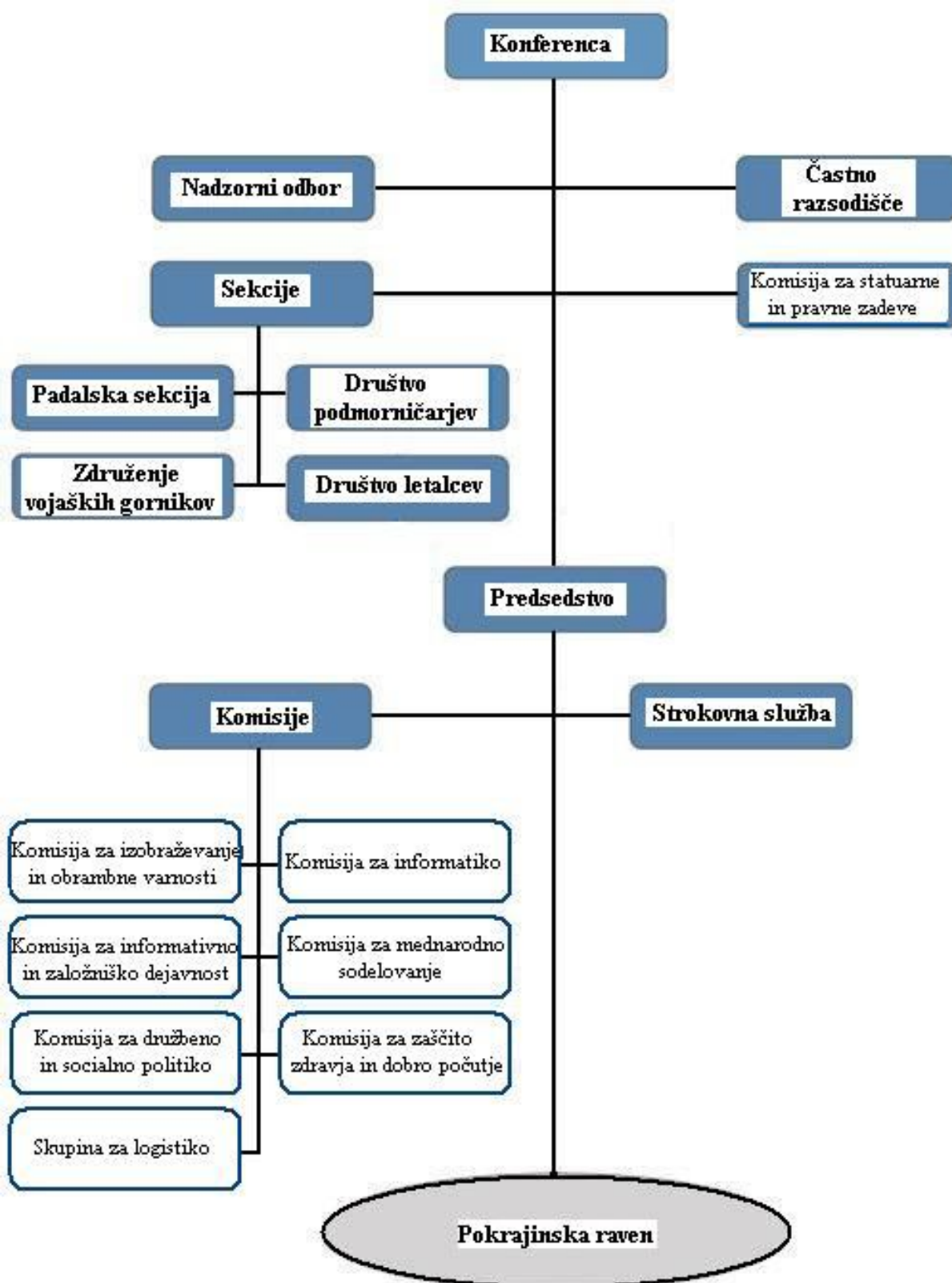
- Zakon o društvih (Ur. l. RS št. 61/06);
- Zakon o obrambi (Ur. l. RS št. 103/04). V IX. poglavju Zakona o obrambi, ki predpisuje upravne in strokovne zadeve obrambe je 103. člen, ki v tretji točki opredeljuje, da MORS v skladu z programi pomaga ZSČ in drugim organizacijam, katerih dejavnost je posebnega pomena za obrambo.
- Statut Zveze slovenskih častnikov in statuti občinskih ter območnih združenj slovenskih častnikov;
- Smernice Ministrstva za obrambo (MORS) za sodelovanje z ZSČ
- Direktiva Slovenske vojske s civilnimi organizacijami, zvezami in društvi pomembnimi za obrambni sistem Republike Slovenije št. 801-05-2/2004-338 z dne 11. oktobra 2004.
- Letni načrt za sodelovanje med SV in ZSČ
- Odločba o statusu društva, ki deluje v javnem interesu št. 093-60-/2009-4 dne 18. 8. 2009;
- Usmeritve Ministrstva za obrambo Republike Slovenije za sodelovanje z Združenjem slovenskih častnikov št. 920-00-3/2000 z dne 28. februarja 2000;
- Ukaz Načelnika GŠ SV o medsebojnem sodelovanju med SV in ZSČ št. 804 - 01/106 - 96 z dne 7. 3. 1996

3.2 ORGANIZACIJA ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV

ZSČ sestavljajo združenja, ki delujejo na območju ene ali več občin, mestne občine, tako povezane pa predstavljajo temeljno obliko organiziranja članstva. V Zvezo se člani združujejo na prostovoljni osnovi in oblikujejo v enovito zvezo na območju Republike Slovenije. Združenja, ki so geografsko, urbano ali kako drugače povezana, se lahko povezujejo med seboj zaradi usklajevanja dela in izvajanja skupnih nalog. S tem namenom in zaradi racionalizacije ter usklajenosti z drugimi subjekti, zlasti s SV je organizirana v pokrajinske oziroma regijske odbore (ZSČ).

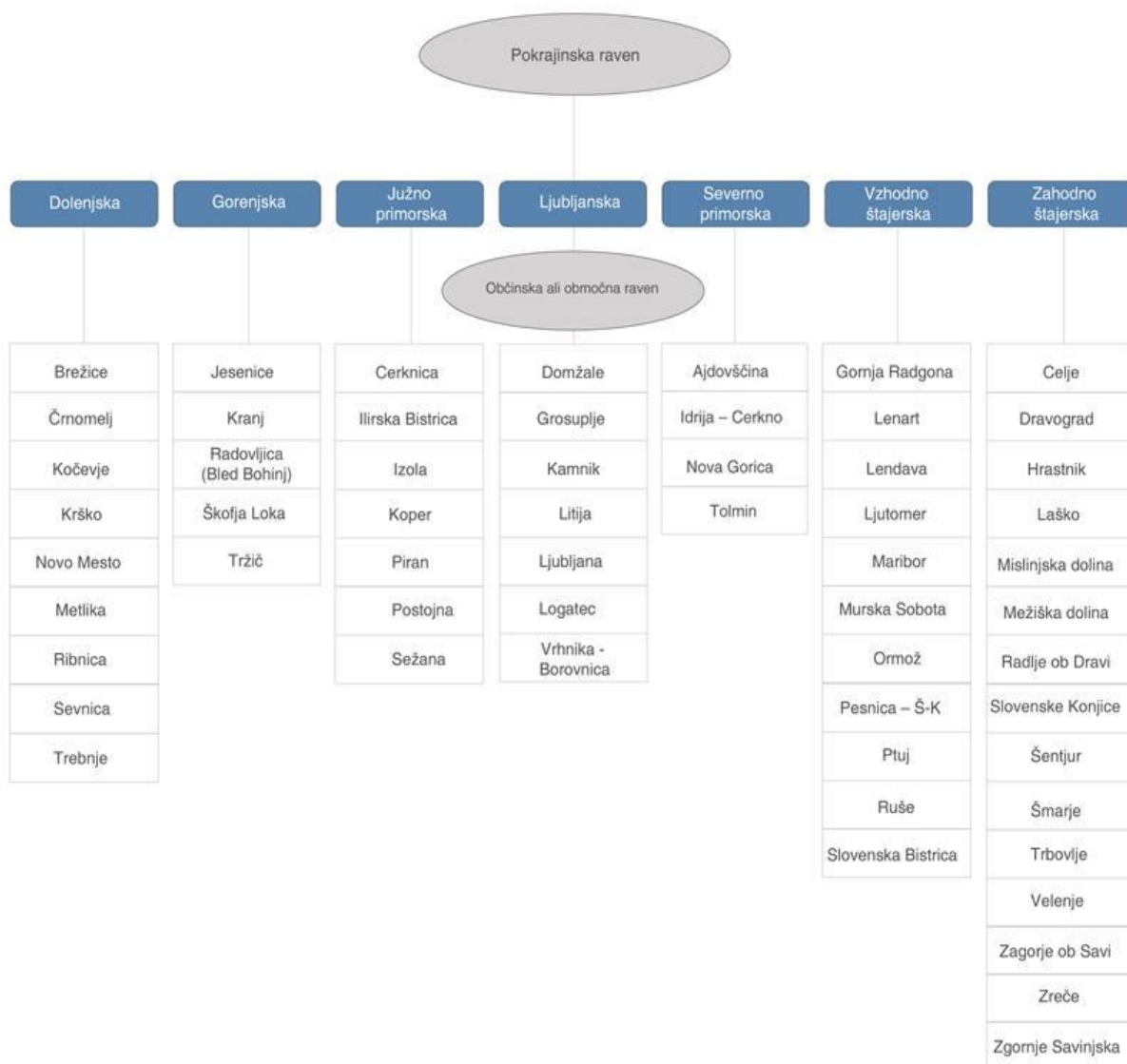
Zveza podpira interesno delovanje svojih članov glede na različna vojaško strokovna področja. Tako so organizirana Združenje vojaških gornikov Slovenije, Društvo Podmorničar, ter Društvo vojaških letalcev in ljubiteljev vojaškega letalstva Slovenije.

Slika 1: Organiziranost zveze slovenskih častnikov

Vir: ZSC

Slika 1: Organiziranost zveze slovenskih častnikov

Vir: ZŠČ

3.3 DELOVANJE ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV NA DRŽAVNI RAVNI

ZŠČ na državni ravni oblikuje politiko delovanja častniške organizacije, kot edina nevladna vojaško strokovna in stanovska organizacija na območju Republike Slovenije. Pri tem skrbi za svoje člane, njihovo vojaško strokovno znanje in veščine ter psihofizično pripravljenost. ZŠČ je pobudnik in soorganizator aktivnosti, ki utrjujejo domovinsko zavest, še posebej med mladimi.

ZŠČ v skladu z Ustavo RS in zakonsko določenimi temelji obrambnega sistema ki deluje v javnem interesu na področju obrambe, s svojimi programskimi usmeritvami sodeluje in

se aktivno vključuje v razprave glede strokovnih vprašanih dograjevanja in uveljavljanja obrambnega sistema kot tudi sistema zaščite in reševanja. ZSČ tvorno sodeluje in daje vso podporo strateškim dokumentom na področju obrambe Republike Slovenije. Pri tem je potrebno poudariti, da svoje delovanje predvsem usmerja na spremljanje organiziranosti, razvoja in delovanja Slovenske vojske. V okviru tega pa se ne vmešava v njene službene vojaške zadeve vendar pri tem podpira legitimne postopke in odločitve ter daje pobude in predloge za spremembe. Skrbi za socialni in statusni položaj častnika in podčastnika v slovenski družbi. To svojo vlogo uspešno uresničuje tudi zaradi sodelovanja z Odborom za obrambo Državnega zbora RS. Predstavniki Zveze so redno vabljeni na vse seje tega parlamentarnega odbora, kjer se seznanjajo z vsemi vprašanji delovanja obrambno varnostnega sistema, vloge Republike Slovenije v mirovni operacijah in delovanja v zavezništvu. Tako imajo priložnost spremljati odločitve DZ, kot najvišjega organa demokratičnega odločanja o obrambi države. Po drugi strani pa so pomemben dejavnik družbe pri civilnem nadzoru delovanja vseh obrambnih struktur v državi.

3.4 DELOVANJE ZVEZE SLOVENSkih ČASTNIKOV NA LOKALNI RAVNI

Zveza slovenskih častnikov svojo politiko in poslanstvo, ki ga ima v veliki meri uresničuje preko svojih osnovnih organizacij, ki delujejo na občinski in območni ravni ter interesnem področju delovanja. Vse organizacije na lokalni ravni so samostojne pravne osebe, avtonomno odločajo o svoji organiziranosti in delovanju, na podlagi usmeritev Konference ZSČ, kot najvišjega organa ZSČ. Pri tem upoštevajo Smernice za delovanje ZSČ za srednjeročno obdobje in sprejete letne programe dela. Svoje delovanje usmerjajo na podlagi in kreptvi pridobljenega vojaško strokovnega znanja svojih članov, spremljanju sprememb in novosti na področju razvoja in delovanja SV pri tem pa dajejo vso podporo in uveljavitev interesu članstva v lokalni skupnosti.

Organiziranost in delovanje ter vpetost in poznavanje lokalnih specifičnosti v Republiki Sloveniji daje članom ZSČ pomembno vlogo pri načrtovanju njihovega učinkovitega delovanja v primeru izrednih razmer v neposredni vojni nevarnosti in v primeru naravnih ali drugi tehničnih nesreč v tem okolju. Lokalna skupnost ima tako s temi strokovnimi kadri velik potencial, ki je sposoben organizirati delovanje družbe v najbolj zahtevnih razmerah na tej ravni, saj so skozi vojaško strokovna usposabljanja pridobili pomembna znanja in kompetence za organiziranje, vodenje in poveljevanje v najbolj kriznih razmerah.

Osnovne organizacije znotraj Zveze neposredno izvajajo usmeritve za delovanje častniške organizacije pri krepitvi domovinske zavesti. Predsedstvo ZSČ je pri svojem delovanju vzpostavilo odlične odnose z izobraževalnim sistemom v republiki Sloveniji, saj že vrsto let njihovi najvidnejši člani izvajajo aktivnosti in predavanja na temo slovenske vojaške zgodovine v ciljnih osnovnih in srednjih šolah. V sodelovanju z Osnovno šolo Vič in Ljubljane ZSČ razpisuje literarni natečaj na temo »Moja domovina«, ki je v letošnjem jubilejnem letu – 20. obletnici samostojnosti Republike Slovenije in Slovenske vojske poslala v vse osnovne šole v Republiki Sloveniji. Na predvečer Dneva državnosti bodo najboljši eseji na osrednjem trgu v Ljubljani, v povezavi z mestno občino Ljubljana in predsedstvom ZSČ prebrani in ustrezno nagrajeni.

4 POMEN SODELOVANJA ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV IN PODČASTNIKOV ZA SLOVENSKO VOJSKO

Zveza slovenskih častnikov deluje kot Zveza 63-tih občinskih in območnih častniških organizacij ter interesnih združenj. V svoji sestavi ima več kot 16.200 članov. Njeno delovanje je razširjeno na območje vse Slovenije. Deluje kot nevladna organizacija. Je prostovoljna, samostojna, stanovsko vojaško strokovna interesna Zveza častnikov in podčastnikov.

V njeni sestavi delujejo člani, ki so pripadniki stalne sestave SV, njene rezervne sestave (obvezne in pogodbene), upokojeni častniki in podčastniki ter drugi, ki jim je prenehala vojaška razporeditev.

Delovanje ZSČ je široko in večplastno. Njeno delovanje opredeljuje Statut ZSČ, ki je usklajen z določili Zakona o društvih in Zakona o obrambi. Njene aktivnosti so usmerjene k ohranjanju in nadgradnji vojaško strokovnega znanja častnikov in podčastnikov brez vojaške razporeditve ter krepitvi psihofizične pripravljenosti in podpori pri zagotavljanju potrebnih socialnih, statusnih in drugih pogojev za pripadnike Slovenske vojske, popularizaciji vojaškega poklica ter krepitvi ugleda častnikov in podčastnikov v slovenski družbi. Zveza in njeni člani si v veliki meri prizadevajo za krepitev in nadaljnji razvoj SV in obrambnega sistema Republike Slovenije nasploh. ZSČ je s svojim delovanjem prispevala pomembno vlogo pri vključevanju Slovenije v zvezo NATO in EU.

Z intenzivnim delom na mednarodnem področju je ZSČ dosegla polnopravno članstvo v naslednjih mednarodnih organizacijah. (Wikipedia.org [on line]. *Predstavitev organizacije*).

S strani CIOR¹, ji je zaupano, da prenaša duh zavezništva in vrednote za katere se zavzema zveza NATO, v sorodne organizacije držav jugovzhodne Evrope.

Zaradi uspešnega dela doma in na mednarodnem področju je Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije ZSČ z Odločbo ministra za obrambo podelilo status društva, ki deluje v javnem interesu. Ta status je posledica dela, ki presega interese članstva, saj na mnogih področjih svojega delovanja deluje v interesu MORS, SV in Republike Slovenije.

¹ zavezniška konfederacija častnikov rezerve nacionalnih zvez držav članic zveze NATO

Nedvomno predstavlja ZSČ povezovalni člen med SV in civilno družbo. Zato je njena vloga pri uveljavljanju vsebin s področja civilno vojaškega razmerja in sodelovanja zelo pomembna. Preko svojih članov, ki opravljajo zelo odgovorne naloge v družbi, prenaša informacije o dejavnostih in potrebah SV v civilni prostor ter ji tako nudi ustrezno podporo na ravni lokalnih skupnosti, kot tudi na državni ravni še posebej pri njenih organih (državni zbor in njegovih komisij).

Prisotnost članov ZSČ v vseh porah slovenske družbe in najpomembnejših institucijah države zagotavlja možnost za nenehno in sistematično podporo SV, pri njenem nadaljnjem razvoju ter preoblikovanju v vrhunsko profesionalno vojaško silo kot enakopravno članico zveze NATO.

Čeprav se ZSČ ne meša v vojaške službene zadeve, v Zvezi namenjajo veliko pozornosti krepitvi in nadaljnjemu razvoju obrambnega področja, predvsem stanju in razmeram v SV ter vlogi in položaju častnikov in podčastnikov v slovenski družbi. S svojo organiziranostjo in delovanjem ter strokovnostjo članov daje pomembno podporo legitimnim postopkom SV. Na podlagi svojih strokovnih analiz in izkušenj daje ustrezne pobude za reševanje odprtih strokovnih vprašanj in predloge za morebitne spremembe v delovanju SV. Osrednja stalnica vseh naporov in prizadevanj ter aktivnostih je krepitev človekovih pravic in podpiranje stanovskih interesov znotraj SV kot tudi uveljavljanje najpomembnejših mednarodnih kodeksov, ki veljajo za vse oborožene sile (Ženevske, Haške konvencije idr...)

Posebna pozornost je bila posvečena sodelovanju pri realizaciji projekta poklicna vojska dopolnjena s pogodbeno rezervo – PROVOJ ter usmerjanju kandidatov za popolnitev pogodbene rezerve, uveljavljanju prostovoljnega služenja vojaškega roka in pripravi koncepta strateške rezerve Republike Slovenije ter oblikovanju vloge, pomena in nalog ZSČ pri tem.

Zaradi pomembnosti njenega delovanja se vsako leto na Poveljstvu sil SV podpisuje Letni načrt sodelovanja med ZSČ in SV. S tem dokumentom se opredeljujejo konkretne naloge in medsebojne obveze, ki se izvajajo v skupnem interesu. Sodelovanje SV pri uresničevanju nalog na krovni ravni in v posameznih združenjih na lokalni ravni se uveljavlja v enotah in poveljstvih SV na podlagi sprejetega načrta za tekoče leto. Podpora Slovenske vojske in Ministrstva za obrambo, je zelo pomembna za njeno učinkovito delo.

Z uvajanjem sodobnih metod dela in spremljanjem najpomembnejših aktualnih vsebin pri angažiranju SV doma in v svetu, zagotavlja ZSČ z ostalimi dejavniki visoko podporo SV pri utrjevanju njene vloge in položaja v družbi. Istočasno pa skrbi za to, da s pomočjo visoko strokovnih kadrov informira svoje člane in državljane Republike Slovenije o najpomembnejših vojaško strokovnih temah pomembnih za razvoj slovenskega obrambnega sistema, slovenske obrambne zakonodaje ter vloge in pomena Slovenije kot članice zveze NATO in Evropske unije. Pomemben del aktivnosti Zveze je usmerjen v široko in vsebinsko sodelovanje z drugimi nevladnimi organizacijami, kot so: Zveza veteranov vojne za Slovenijo, Društvo upokojencev MORS, Veterani zveze policijskih veteranskih združenj Sever, Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij TIGR Primorske, Zvezo za negovanje vrednot NOB, Društvo Generala Maistra, Zveze vojnih invalidov Slovenije, Atlantski svet in Zveza društev in klubov MORiS.

ZSČ je bilo v letu 2010-2011 zaupano predsedovanje Koordinaciji domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije (KoDVOS) katerega član je tudi uradni predstavnik Urada Predsednika Republike Slovenije. S prevzemom predsedovanja in koordinacije dela v KoDVOS-u je jasen pokazatelj, da ima ZSČ zelo velik ugled v slovenski družbi.

Delo v ZSČ je neprestano izpostavljeno spremembam in dopolnitvam, ki ga zahtevajo aktualne družbene razmere. V ZSČ se zavedajo, da je prihodnost njihovega uspešnega delovanja v veliki meri odvisna od vključevanja mladih častnikov in podčastnikov v njihove vrste ter iskanja primernih vsebin dela ter možnosti vsestranske podpore, ki bo zadovoljila njihova pričakovanja. Zato je ZSČ prav sedaj v fazi reorganizacije, s katero želi dodatno okrepiti svoj položaj v družbi.

Medsebojno sodelovanje Zveze slovenskih častnikov in Slovenske vojske ima globoko in dolgoletno tradicijo. Pri tem se izvajajo mnoge aktivnosti, ki so v skupnem interesu tako, da krepijo medsebojne odnose in pozicijo obeh struktur v slovenski družbi.

Organiziranost in vsebinska zasnova delovanja ter dejstvo, da je v ZSČ veliko število pripadnikov stalne sestave Slovenske vojske in njene prostovoljne pogodbene rezerve je temeljna osnova za uveljavljanje skupnih interesov. Osnovne vsebine delovanja ZSČ morajo biti usmerjene v izvajanju vojaško strokovnega dela za potrebe svojih članov, izvajanje podpore vsem aktivnostim SV za pridobivanje kadrov in povezovanje z lokalnimi in mestnimi skupnostmi. Nobenega dvoma ni o tem, da je ZSČ najpomembnejši steber podpore MORS in SV med vsemi nevladnimi organizacijami, ki delujejo na območju Republike Slovenije.

Prepletenost članstva, vojaško strokovnih vsebin delovanja in skupnih interesov mora v zadostni meri zagotavljati recipročnost v teh odnosih, na katerih se gradi skupno stabilno sodelovanje.

To sodelovanje se mora odražati zlasti na kadrovskem področju, ki je pomembno za obe strani, saj si ne predstavljamo uspešnega kariernega častnika in podčastnika SV, ki glede na svoja vojaška strokovna znanja vpetost v lokalni prostor in civilno družbo ne bi bil član ZSČ, Zveze, v kateri lahko vsak član uveljavlja svoje vojaške, strokovne, interesne, družabne in stanovske potrebe.

Zaradi močno izraženih skupnih interesov je potrebno redno seznanjati pristojne o delu in aktivnostih ZSČ še posebej poveljstva vojašnic, enote in druga poveljstva Slovenske vojske. Zahvaljujoč temu bo uresničevanje načrtovanih aktivnosti Zveze vsebinsko bogato in pestro ter veliko bolj zanesljivo.

Vse to delo sloni na normativnih dokumentih in aktih, ki so podlaga za zakonito izvajanje vseh aktivnosti. V prvi vrsti je to Zakon o obrambi in drugi podzakonski akti. Glede na dejstvo, da ima ZSČ že ves čas svojega delovanja pridobljen status društva, ki deluje v javnem interesu na področju obrambe to stanje opravičuje zaupanje in podporo, ki ga Zvezi ves čas izkazujejo predsednik države in vrhovni poveljnik njenih obrambnih sil, Državni zbor in njegov Odbor za obrambo, Državni svet, Vlada RS, MORS in SV.

Upoštevajoč dinamiko delovanja ZSČ in njeno povezanost na državnem in lokalnem nivoju ima še posebno velik pomen sodelovanje z nevladnimi organizacijami in zvezami, med katerimi so še prav posebno pomembne Veteranske in domoljubne organizacije Slovenije, Atlantski svet in Mednarodno društvo diplomatov.

Na podlagi Pogodbe s katero se ureja sofinanciranje dejavnosti ZSČ s strani MORS za leto 2011, št: 4300-567/2010-1 z dne 22. 12. 2010 se ZSČ obvezuje, da bo v okviru vojaško strokovnih nalog kot partner izvajala naslednje aktivnosti:

- Zagotavljati vsebinsko podporo SV pri njenem organiziranju in delovanju ;
- Popularizirati vojaški poklic, podpirati profesionalizacijo Slovenske vojske, krepiti njeno prostovoljno pogodbeno rezervo ter prostovoljno služenje vojaškega roka;
- Zagotavljati kondiciranje vojaško strokovnega znanja in stalno povezanost svojih članov, ki so brez vojaške razporeditve z obrambnimi vsebinami ter organiziranostjo in delovanjem Slovenske vojske;

- Vključevati in sodelovati v razpravah o strokovnih vprašanih dograjevanja in uveljavljanja obrambnega sistema Republike Slovenije, kot članice zveze NATO in Evropske unije ter o vlogi Slovenske vojske, na mednarodnih operacijah za ohranjanje miru;
- V sodelovanju s Slovensko vojsko organizirati in izvajati strokovne posvete in simpozije o vseh vprašanih, pomembnih za Zvezo in združenja;
- Sodelovati pri organiziranju in izvajanju drugih aktivnosti, ki prispevajo k utrjevanju obrambne pripravljenosti države;
- Ohranjati, razvijati in krepiti domoljubje in domovinsko vzgojo med člani, še posebej pa med mladimi;
- Sodelovati pri obeleževanju najpomembnejših dogodkov in naše novejši zgodovine, vezane za obdobje osamosvajanja in nastanka slovenske države, delovanje TIGR-a, Generala Maistra, dogodkov in iz časa narodnostnega prebujanja (1848);
- Na osnovi vzajemnosti negovati sodelovanje z drugimi civilnimi demokratičnimi gibanji in kategorično odklanjati vsako uporabo vojakov za demokracijo nasprotne cilje kot tudi uporabo vojakov v boju proti lastnemu narodu;
- Skrbeti za kulturno in družabno življenje svojih članov v katero je potrebno aktivno vključevati tudi pripadnike stalne sestave Slovenske vojske in njene prostovoljne pogodbene rezerve;
- Razvijati in negovati športno rekreativno dejavnost svojih članov in popularizirati vojaško športne panoge;
- Preučevati izkušnje Vojne za Slovenijo 1991 in sodobnih vojn ter jih prenašati na mlajše generacije;
- Dajati pobude, podpirati in zastopati interese članov združenj pri urejanju statusnih in drugih vprašanj, ki izvirajo iz pravic in dolžnosti častnikov in podčastnikov.
- Obiski in ogledi poveljstev in enot Slovenske vojske,
- Ogledi vojaških vaj doma in v tujini in drugih aktivnosti Slovenske vojske;
- Tehnični zbori s predstavitvami opreme in oborožitve Slovenske vojske in demonstracije njene učinkovitosti;
- Sodelovanje s PDRIU - Šolo za častnike in Šolo za podčastnike Slovenske vojske;
- Izvajati vojaško strokovna izobraževanja in usposabljanja;
- Sodelovanje na vojaških urjenjih in usposabljanjih,
- Strelska tekmovanja in druga kondiciranja z vojaškim pehotnim orožjem;
- Podpora pri ustanavljanju sekcij častnikov in podčastnikov za posamezne rodove in specialnosti;

- Podpora pri ustanavljanju častniških klubov.

Iz navedenega se mora razbrati želja in pripravljenost ZSČ k tvornem sodelovanju s pripadniki, ustanovami, enotami in poveljstvi Slovenske vojske. Pri tem se želi izpostaviti obojestransko komunikacijo pri načrtovanju in izvedbi skupnih nalog iz katerih mora biti vidna in izpostavljena recipročnost medsebojnega sodelovanja v obojestransko korist. Za doseg te ciljev je potrebna redna izmenjava pridobljenih izkušenj in analiza o opravljenih nalogah pri skupnem delu ter izražena pričakovanja z obeh straneh o potrebah po še boljšem sodelovanju.

5 MEDNARODNO SODELOVANJE ZVEZE ČASTNIKOV IN PODČASTNIKOV SLOVENIJE

Na mednarodnem področju dela zveza častnikov in podčastnikov ne zastopa izključno interesov članstva in Zveze, temveč tudi interese Republike Slovenije na obrambnem področju. Delovanje organizacije kot je zveza častnikov in podčastnikov, je enostavno norma, ki je že vrsto let uveljavljena v državah članicah Evropske skupnosti in zveze NATO.

5.1 EUROMIL (EVROPSKA ORGANIZACIJA VOJAŠKIH ZDRUŽENJ)

EUROMIL (The European Organisation of Military Associations) je leta 1972 ustanovljena, politično neodvisna in neprofitna organizacija ki združuje vojaške organizacije posameznih evropskih držav (Wikipedia.org [on line]. *Predstavitev organizacije*).

Temeljni cilji organizacije so:

- zastopanje in dosledno uveljavljanje človekovih pravic,
- krepitev socialno statusnega položaja državljana v vojaški uniformi,
- krepitev osnovnih svoboščin in
- profesionalnega interesa vojaškega osebja v EU.

Sedež organizacije je v Bruslju, pri čemer je tesno vpeta v delovanje vseh pomembnih evropskih ustanov (Svet Evrope, EU parlament, NATO,..). ZSČ zastopa interese slovenske države in vojaških oseb v tej pomembni evropski organizaciji.

Trenutno članstvo obsega 36 organizacij iz 24 držav (Belgija, Bolgarija, Ciper, Republika Češka, Danska, Finska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Latvija, Madžarska, Republika Makedonija, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Rusija, Slovaška, Slovenija, Španija, Ukrajina) (Wikipedia.org [on line]. *Predstavitev organizacije*).

5.2 CIOR (KONFEDERACIJA NACIONALNIH ZDRUŽENJ REZERVNIH ČASTNIKOV DRŽAV ČLANIC NATO) IN CIOMR (KONFEDERACIJA NACIONALNIH ZDRUŽENJ REZERVNIH ČASTNIKOV SANITETE DRŽAV ČLANIC NATO)

CIOR je nepolitična, nevladna in neprofitna organizacija, ki so jo leta 1948 ustanovila združenja rezervnih častnikov iz Belgije, Francije in Nizozemske, okrajšava imena pa je izvedena iz poimenovanja v francoskem jeziku (Confédération Interalliéée des Officiers de Réserve).

V letih po ustanovitvi so k CIORju pristopale organizacije iz drugih zavezniških držav tako, da CIOR danes združuje že 24 polnopravnih in 6 pridruženih članic ZSČ zastopa interese slovenske države in vojaških oseb v tej pomembni stanovski organizaciji.

ZSČ je v zadnjih letih močno okrepila svoje delovanje v CIOR. Med pomembnimi dogodki velja posebej izpostaviti seminar Partnerstva za mir aprila 2002 na Igu. V CIORju je bil deležen posebne pozornosti zato, ker so na njem sodelovali predstavniki držav, ki v takšni zasedbi še nikoli dotlej niso sedli za isto mizo. Seznam držav, iz katerih so prihajali udeleženci, je obsegal Albanijo in ZDA, Moldavijo in Švico, predvsem pa niso manjkali predstavniki prav nobene strani oz. entitete z območja zahodnega Balkana, ki so bile še malo pred tem med seboj zapletene v vojno (Wikipedia.org [on line]. *Predstavitev organizacije*).

5.3 GAMINGŠKA INICIATIVA - SREDNJEVROPSKA ORGANIZACIJA ČASTNIŠKIH ZDRUŽENJ

Gamingška iniciativa – srednjeevropska organizacija častniških združenj je bila ustanovljena pred 17 leti, ko so na pobudo častniških združenj Švice, Nemčije in Avstrije v mestecu Gaming v Spodnjem Avstrijskem ustanovile iniciativno skupino za pripravo pogovorov o takratnih razmerah na področju obrambne politike v srednji Evropi. K pogovor in delu so bile povabljene tudi nekatere sosednje države med drugim tudi Slovenija. ZSČ je začela aktivno sodelovati v Gamingški iniciativi leta 1994. Leta 2005 je pomagala pri vključitvi hrvaškega častniškega združenja. Pogosta tema na pogovorih je predvsem vlaganje sredstev v popularizacijo vojaškega poklica, odprtost do družbe in vsakodnevna prisotnost v javnosti. Pobuda GI, da bi se že v času izobraževanja, obrambno usposabljanje zajelo v osnovnošolski program (vojaška zgodovina, tradicija, spoznavanje obrambnih sil,..). V srednji šoli bi že morali pridobivati osnovna samozaščitna

znanja – vedenja, kako se obvarovati v različnih oblikah nevarnosti. V času študija, pa bi morali potekati programi izobraževanja za rezervne častnike.

5.4 IFMS (MEDNARODNA FEDERACIJA VOJAKOV GORNIKOV)

ZSČ je član mednarodne federacije vojakov gorskih enot – International federation of Mountain Soldiers (IFMS), v katero so poleg Slovenije vključene še Avstrija, Francija, Italija, Nemčija, Poljska, Španija, Švica in Združene države Amerike.

Med združenji poteka močno sodelovanje in Slovenija je že aktivna gostiteljica pomembnih mednarodnih srečanj. Trenutno je predsedujoča znotraj IFMS, poveljnik PDRIU brigadir mag. Bojan POGRAJC pa je njen generalni sekretar.

IFMS vsako leto pripravi dva glavna dogodka: letni kongres in "IFMS Days". Namen kongresa je formalno organizacijske narave, z zasedanjem na ravni nacionalnih delegacij. Gorski dnevi so namenjeni predvsem druženju članov iz različnih držav, spoznavanju zgodovine, zlasti vojaško gorniške zgodovine posamezne države in je torej bolj množičen dogodek.

5.5 AESOR (EVROPSKO PODČASTNIŠKO ZDRUŽENJE)

Zveza slovenskih častnikov in podčastnikov je postala polnopravna članica AESOR leta 2009, v času predsedovanja italijanskega podčastniškega združenja. S tem je ZSČ dobila nov izziv pri svojem delovanju, saj je prav nova vloga in pomen sodobno oblikovanih podčastniških zborov izjemno pomembna za zvezo kot tudi za SV. Pri tem zveza nima veliko izkušenj.

Po kontaktih, ki se vzpostavljajo kaže na potrebo po aktivnejšem vključevanju na ponujenih aktivnostih, kot so vojaško strokovna usposabljanja in izobraževanja podčastnikov. V Slovenski vojski dela 2000 podčastnikov na vseh nivojih, tako taktični, operativni, kot strateški ravni. Na podlagi strokovne analize ocenjujem, da je v ZSČ vključeno manj kot 5% vseh podčastnikov Slovenske vojske. Potrebna bo poglobljena analiza in nova strategija ZSČ, ki mora odgovoriti na vprašanje vključevanja večjega števila podčastnikov SV v delovanje ZSČ, tako na državni, kot tudi na lokalni ravni in mednarodni zastopanosti.

Danes je podčastnik SV visoko izobražen, vojaško strokovno usposobljen, da obvladuje vse ključne procese vodenja in sooblikovanja sodobne vojaške organizacije. Podčastniški zbor SV je v svojem dosedanjem delu in opravljenih nalogah opravičil svojo vlogo in poslanstvo.

V primeru večje zastopanosti podčastnikov SV v zvezi se odpira legitimno vprašanje spremembe imena edine vojaško strokovne nevladne organizacije v Republiki Sloveniji.

6 NADALJNI RAZVOJ IN DELOVANJE ZVEZE SLOVENSКИH ČASTNIKOV

Delovanje ZSČ v prihodnosti mora omogočiti, hitro prilagajanje novo nastalim razmeram na področju razvoja obrambno varnostnega sistema Republike Slovenije. Še posebej je pomembna aktivnejša vloga in podpora ZSČ Slovenski vojski pri njenem razumevanju in razvoju, v času sedanjih kriznih razmerah ter razmišljanju nekaterih krogov v družbi, da Slovenske vojske ne potrebujemo.

V sodobnem svetu se razume, da je varnost neodtujljiva pravica in tudi dobrina. Geopolitično okolje v svetu vpliva na našo družbo, s tem pa tudi na SV. Zaradi svoje številčnosti, strokovnosti in vpetosti v slovensko družbo, mora ZSČ skozi svoje delovanje bolj učinkovito in kompleksno pristopiti k poudarjanju vrednot varnosti, kot dobrine, s tem pa tudi vloge in pomena SV, ki pomembno prispeva k zagotavljanju miru in varnosti, tako doma, kot tudi na mednarodnih operacijah in misijah. S tem pa vzpostavlja pogoje za uspešen nadaljnji razvoj slovenske družbe. Zveza mora v prihodnje, predvsem skozi svoje delovanje na državni ravni okrepiti aktivnosti, ki bodo zagotavljale boljše pogoje za nadaljnji razvoj in delovanje Slovenske vojske. Ta podpora mora vsebovati vse ključne strokovne presoje in analize, tako finančnih kot tudi materialnih virov, ki bodo zagotavljali, ne samo preživetje ampak tudi nadaljnji razvoj SV.

Zveza se zaveda problematike vključevanja podčastnikov SV v svoje vrste. Vložiti bo potrebno dodatne napore za aktivnejšo vlogo in prepoznavnost podčastniškega zbora SV v ZSČ. Za začetek bo zveza aktivnejše delovala v času šolanja bodočih podčastnikov (predstavitev delovanja ZSČ). Ob zaključku šolanja pa zagotoviti prisotnost predsednika in sekretarja tako iz lokalnega nivoja od koder prihaja bodoči podčastnik, kot tudi člane predsedstva ZSČ. Navedena rešitev bo pripomogla k ustrežnejšem razumevanju in dojetju pomena in vloge ZSČ v naši družbi.

Zveza si bo s svojimi člani prizadevala za prilagoditev in spremembe svojih temeljnih aktov, v katere bo možnost vključiti tudi vojake, ki so bili zaposleni v SV. S tem se bo dvignil nivo usposobljenosti iz temeljnih vojaških individualnih veščin ter izboljšala starostna struktura članstva. Prav ta do sedaj zapostavljena pomembna struktura nabora vojaške strokovnosti in usposobljenosti, bo ključnega pomena pri doseganju standardov vojaške usposobljenosti za potrebe koncepta vojaške strateške rezerve.

6.1 VLOGA ZSČ PRI KREPITVI OBRAMBNIH PRIPRAV - VZPOSTAVITEV VOJAŠKE STRATEŠKE REZERVE

Zveza slovenskih častnikov razpolaga z močnim kadrovskim potencialom, ki se lahko uporabi v primeru izrednih razmer ali ob neposredni vojni nevarnosti. Že v sprejetih smernicah ministrstva za obrambo je navedeno, da država pričakuje od ZSČ pomoč pri vzpostavitvi vojaške strateške rezerve. V dokumentu: Koncept za oblikovanje vojaške strateške rezerve Republike Slovenije (MORS, št. 024-7/2007-1 z dne 16.01.2007) je navedeno, da ima SV nalogo oblikovati dodatne sile SV, ki bodo sodelovale pri obrambi Republike Slovenije. Dodatne sile bodo po ponovni vzpostavitvi splošne vojaške obveznosti oblikovane iz pripadnikov obvezne rezerve, med katero sodijo tudi člani ZSČ ustrezne starosti, izkušeni in vojaško strokovno usposobljeni za delovanje v kriznih razmerah.

ZSČ mora v prihodnje v svojem delovanju načrtovati tako na državni, kot tudi v tesni povezavi z osnovnimi organizacijami, ustrezen način izvajanja koncepta vzpostavitve vojaške strateške rezerve skupaj z ministrstvom za obrambo in SV. Prav koncept vojaško strateške rezerve mora odgovoriti na ključno vprašanje naše lastne obrambne sposobnosti in avtonomnosti.

Po strokovnih ocenah in na predhodno temelječih podrobnih strokovnih analizah, ki jih je pripravila ZSČ je njena kadrovska in številčna struktura zadostna za vzpostavitev delovanja vojaške strateške rezerve. Pri tem pa je potrebno predhodno okrepiti delovanje ZSČ tako na državni kot tudi lokalni ravni skozi različna vojaško strokovna izobraževanja in usposabljanja. Zato bo potrebno tesno sodelovanje s SV pri zagotavljanju materialnih in strokovno vojaških resursov. Takšna predlagana organiziranost bo zahtevala hitro prilagajanje in spremembe v načinu delovanja ZSČ. Pri tem je zelo pomembno, da ZSČ s svojo kadrovsko strukturo častnikov in podčastnikov predstavlja izjemno pomemben del slovenske vojaške tradicije. V preteklosti skozi našo burno zgodovino se je to že dokazalo in prav v uniformo oblečen ter vojaško usposobljen državljan je bil tisti jeziček na tehtnici, ko se je odločalo o usodi naroda in domovine.

Po lastni strokovni analizi ima trenutno ZSČ na razpolago naslednje podatke o kadrovski strukturi svojih članov, starih do 55 let in brez razporeda v SV:

Tabela 1: Pregled strukture članov ZSČ

število članov ZSČ (31.12.2010)	16267	100%
stari do 55 let	5530	34%
od tega brez razporeditve v SV	4882	89%
častniki	2067	42%
podčastniki	2815	58%
Zaposleni v SV častniki in podčastniki	648	11%

Vir: ZSČ (2011)

Navedeni podatki so zgolj ocena lastne poglobljene strokovne analize iz centralne baze podatkov ZSČ. Za nadaljnjo vključevanje v koncept strateške rezerve je kadrovska struktura ZSČ zadostna, pri tem pa bo potrebno pridobiti ustrezne podatke, ki se nanašajo na vojaški čin in vojaško evidenčno dolžnost (VED). ZSČ teh podatkov nima, prav tako tudi do sedaj upravni del MORS ni dovolil vpogleda v vojaško evidenco, zaradi zakonskih omejitev. Navedeno bo potrebno spremeniti v tesnem sodelovanju z upravami za obrambo.

Prav tako bo ZSČ predlagala spremembo omejitve starosti do 55 let, kot zgornjo mejo vojaške obveznosti na najmanj 63 let. Z predlagano spremembo bi ZSČ in koncept vojaške strateške rezerve pridobil na strokovnosti in izkušnjah, saj so generali, višji častniki in podčastniki, kot nosilci razvoja SV v sedaj predpisani starosti 55 let že upokojeni in so za strateško rezervo izgubljeni.

S predlagano spremembo bi slovenska družba in obrambno varnostni sistem Republike Slovenije pridobil najbolj izkušen in izobražen intelektualni del slovenske vojaške inteligence. Pri tem, pa tudi predvsem ustrezne vojaško strokovne ter hitre in racionalne, rešitve vzpostavljanja vojaško strateške rezerve.

7 ZAKLJUČEK IN VERIFIKACIJA HIPOTEZ

V zaključni nalogi sem opisal in predstavil organiziranost in delovanje ZSČ tako na lokalni kot tudi na državni ravni in njene povezave ter aktivnosti na mednarodnem področju. Prav prepletenost in dobra organiziranost njenega delovanja ter pobude in predlogi za ustrezne spremembe, ko gre za vprašanja obrambno varnostnega področja države so tisti ključni dejavnik, ki danes ZSČ kot prostovoljno, samostojno, vojaško strokovno interesno in stanovsko organizacijo častnikov in podčastnikov povezanih v ZSČ, slovenska civilna družba sprejema kot ustreznega sogovornika.

Z mojo zaključno nalogo sem želel preveriti dve hipotezi. Prva hipoteza se je glasila: ZSČ je s svojim delom močno vpeta v civilno družbeno okolje, ki s svojimi člani, zaseda pomembne funkcije v slovenski družbi s tem pa bistveno pripomore k boljšemu razumevanju poslanstva Slovenske vojske.

Delovanje v preteklih letih je zvezo utrdilo ter okrepilo njeno delovanje in vpetost v civilno družbeno okolje Slovenije. Predvsem njena jasna strategija in demokratični odnosi znotraj same zveze ter odlično poznavanje okolja in povezav ter vpetosti na vseh nivojih v zelo specifično civilno družbeno okolje v Sloveniji, je v veliki meri pripomoglo k boljšemu razumevanju SV. S tem tudi potrjujem prvo hipotezo, da ZSČ veliko prispeva k krepitvi in legitimnosti ter boljšemu razumevanju poslanstva SV.

ZSČ usmerja svoje aktivnosti predvsem v nadgradnjo vojaško strokovnega znanja častnikov in podčastnikov brez vojaške razporeditve, podpori pri zagotavljanju potrebnih socialnih, statusnih in drugih pogojev za pripadnike SV ter krepitve ugleda častnikov in podčastnikov v slovenski družbi. Zveza in njeni člani si v veliki meri prizadevajo za krepitev in nadaljnji razvoj obrambnega sistema Republike Slovenije in SV. Zveza je še posebej pomembna za krepitev obrambne sposobnosti države in s tem posredno tudi za dograjevanje in utrjevanje znanja častnikov in podčastnikov, razširjanje domoljubne zavesti in širjenje vedenja o SV in vojaškem poklicu.

Z angažiranjem doma in v tujini ZSČ zagotavlja visoko stopnjo podpore SV pri utrjevanju njenega položaja in obstoja v slovenski družbi. Včasih je tudi kritična do SV in njenega delovanja. Ta kritika je konstruktivna, ki se odraža predvsem v nenehnem iskanju ustreznih rešitev pomembnih za krepitev SV, njenega razumevanja in poslanstva v širšem družbenem okolju.

Druga hipoteza, ki sem jo v nalogi želel preveriti se je glasila: Delovanje in nadaljnji razvoj postavlja ZSČ pred nove izzive in pričakovanja slovenske družbe še posebej pri

vzpostavitvi koncepta vojaške strateške rezerve. Skozi nalogo sem dokazal, da lahko ZSČ igra ključno vlogo pri vzpostavitvi koncepta vojaško strateške rezerve, kot koncepta, ki je trenutno zelo aktualen v slovenskem obrambnem sistemu. Prav nadaljnji razvoj in koncept vzpostavljanja vojaške strateške rezerve bo za prihodnost ZSČ v vseh pogledih velik izziv. Medsebojno dobro poznavanje ter iskreno sodelovanje ZSČ in SV je dober začetek prave poti za vsa odprta vprašanja in dileme, ki morajo voditi k končnemu cilju iskanja najboljše rešitve za vzpostavitev ustreznega koncepta vojaške strateške rezerve. S to ugotovitvijo je bila druga hipoteza potrjena..

8 VIRI

1. CIOR. (Citirano 19. 12. 2010). Wikipedia [on line]. Dostopno na naslovu: (http://en.wikipedia.org/wiki/Intetrallied_Confederation_of_ReserveOfficers,
2. EUROMIL. (Citirano 4. 4. 2011). Wikipedia [on line]. Dostopno na naslovu: (<http://en.wikipedia.org/wiki/EUROMIL>), Koncept za oblikovanje vojaške strateške rezerve republike Slovenije (MORS, št. 024-7/2007-1 z dne 16. 1. 2007),
3. Politbarometer marec 2011. MORS [intranet MORS]. (Citirano 4. 4. 2011),
4. Slovenska vojska [on line]. Novoizvoljeni predsednik Zveze slovenskih častnikov na obisku pri načelniku generalštaba. (Citirano 18. 12. 2010). Dostopno na naslovu: <http://www.slovenskavojska.si/odnosi-z-javnostjo/sporocila-zajavnost/novica/nov/novoizvoljeni-predsednik-zveze-slovenskih-castnikov-na-obisku-pri-nacelniku-generalstaba/>.
5. Statut Zveze Slovenskih Častnikov. Zveza slovenskih častnikov Konferenca, Ljubljana 14. december 2002.
6. Vlada RS. Predsednik [on line]. dr. D. Turk sprejel predstavnike ZSČ. (Citirano 18. 12. 2010). Dostopno na naslovu: <http://www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/dokumentweb/DD88B08AB8D9FF5CC125746C004C1ED8?OpenDocument>.
7. Vlada RS [on line]. Ministrica za obrambo se je udeležila letne programske konference Zveze slovenskih častnikov. (Citirano 18. 12. 2010). Dostopno na naslovu: http://www.mors.si/index.php?id=novica&L=1%3Fid%3Dhome&tx_ttnews%5BpS%5D=1238536800&tx_ttnews%5BpL%5D=2591999&tx_ttnews%5Barc%5D=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=1419&tx_ttnews%5BbackPid%5D=43&cHash=9355c94bc2.
8. Zveza slovenskih častnikov [on line]. Predstavitev organizacije. (Citirano 19. 12. 2010) Dostopno na naslovu: http://www.zsc.si/index.php?page=static&item=1&tree_root=1.
9. Zveza slovenskih častnikov [on line]. Mednarodno sodelovanje. (Citirano 19. 12. 2010) Dostopno na naslovu: http://www.zsc.si/index.php?page=static&item=412&tree_root=412.
10. Zveza častnikov Slovenije. (Citirano 18. 12. 2010). Wikipedia [on line]. Dostopno na naslovu: http://sl.wikipedia.org/wiki/Zveza_slovenskih_%C4%8Dastnikov.

SEZNAM SLIK IN TABEL

Slika 1: Organiziranost zveze slovenskih častnikov.....	12
Slika 2: Organiziranost zveze slovenskih častnikov.....	13
Tabela 1: Pregled strukture članov ZSČ.....	28

SEZNAM KRATIC

- SV - Slovenska vojska
- MORS - Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
- NATO - Organizacija severnoatlantskega sporazuma (ang. North Atlantic Treaty Organisation)
- ZSČ - Zveza Slovenskih častnikov in podčastnikov
- KoDVOS - Koordinacija domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije

IZJAVA O AVTORSTVU ZAKLJUČNE NALOGE

Slušatelj (čin, ime in priimek) VŠVOD Andrej Jurjevič izjavljam, da sem avtor zaključne naloge z naslovom Vloga Zveze slovenskih častnikov in podčastnikov pri krepitevi SV v civilnem okolju, ki sem jo napisal/a pod mentorstvom dr. Jelene Juvan.

S svojim podpisom zagotavljam da:

- je zaključna naloga izključno rezultat mojega lastnega dela,
- so vsa dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v zaključni nalogi, navedena oziroma citirana v skladu s Postopkovnikom za izdelavo in ocenjevanje zaključne naloge na PŠŠ,
- se zavedam, da je plagiatorstvo kaznivo po Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (Uradni list številka 21/1995, 9/2001), prekršek pa podleže tudi ukrepom disciplinske odgovornosti v skladu s Pravili službe v Slovenski vojski,
- se zavedam posledic, ki jih dokazano plagiatorstvo lahko predstavlja za predloženo zaključno nalogo in moj status v Slovenski vojski.

S podpisom se odrekam vsem materialnim pravicam v zvezi z zaključno nalogo in dovoljujem uporabo zaključne naloge v študijske namene.

V Postojni, dne _____ Podpis: _____